

YARGITAY KANUNU

Kanun Numarası : 2797
Kabul Tarihi : 4/2/1983
Yayımlandığı R.Gazete : Tarih : 8/2/1983 Sayı : 17953
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 22 Sayfa : 158

BİRİNCİ BÖLÜM*Kuruluş**Yargıtay:*

Madde 1 – Yargıtay, adliye mahkemelerince verilen ve kanunun başka bir adli yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme mercii olup, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile bu Kanun ve diğer kanunların hükümlerine göre görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir.

Kuruluş:

Madde 2 – Yargıtay; Birinci Başkanlık, daireler, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, bürolar ve idari birimlerden oluşur.

Karar organları:

Madde 3 – Yargıtayın karar organları şunlardır:

1. Daireler,
2. Hukuk Genel Kurulu,
3. Ceza Genel Kurulu,
4. Büyük Genel Kurul,
5. Başkanlar Kurulları,
6. Birinci Başkanlık Kurulu,
7. Yüksek Disiplin Kurulu,
8. Yönetim Kurulu.

Birinci Başkanlık:

Madde 4 – Birinci Başkanlık; Birinci Başkan ve başkanvekilleriyle Genel Sekreterden oluşur.

Daireler:

Madde 5 – (Değişik: 2/12/2014-6572/21 md.)⁽¹⁾

Yargıtayda on iki hukuk, on iki ceza dairesi ve her dairede bir daire başkanı ile yeteri kadar üye bulunur.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı:

Madde 6 – Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı; Cumhuriyet Başsavcısı, Cumhuriyet Başsavcivekili, Cumhuriyet Başsavcı Başyardımcısı ile Cumhuriyet Başsavcı yardımcılarında oluşur.

Hukuk ve Ceza Genel Kurulları:

Madde 7 – Hukuk Genel Kurulu, hukuk dairelerinin başkan ve üyelerinden; Ceza Genel Kurulu, ceza dairelerinin başkan ve üyelerinden oluşur.

(1) 1/7/2016 tarihli ve 6723 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle, bu maddede yer alan “yirmi üç” ibareleri “on iki” şeklinde değiştirilmiştir.

Hukuk ve Ceza Genel Kurullarının içtihadı birleştirme toplantılarında; bu kurullara bağlı dairelerin her birinin mevcudu üç itibar edilerek toplamının en az üçte ikisi kadar üyenin, diğer toplantılarında, işi görüşme konusu olan daireden üçten fazla üyenin katılmaması koşuluyla bu kurullara bağlı her daireden en az bir üyenin bulunması zorunludur. **(Ek cümle: 1/7/2016-6723/16 md.)** Genel kurul toplantısına katılan üye sayısının çift olması hâlinde, ilgili kurul başkanını tarafından belirlenecek daireden bir üye daha Kurula katılır.⁽¹⁾

Toplantılarda daire başkanlarının en az yarısından fazlasının (...) ⁽¹⁾ bulunması zorunludur. ⁽¹⁾

Ceza Genel Kurulunun içtihadı birleştirme toplantılarına ayrıca Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcivekili de katılır.

İtiraz ettiği konularda görüşünü açıklamak, müzakere ve oya katılmamak koşuluyla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı veya Yargıtay Cumhuriyet Başsavcivekili Ceza Genel Kuruluna bizzat katılabilir.

Hukuk ve Ceza Genel Kurullarındaki Başkanlar yeter sayısı, başkanların izinli veya özür-lü olması halinde aynı dairenin kıdemli üyesi ile doldurulur.

Birinci Başkanın başkanlık etmediği veya bulunmadığı zamanlarda Hukuk Genel Kuruluna hukuk dairelerinden, Ceza Genel Kuruluna ise ceza dairelerinden seçilmiş olan başkanvekili başkanlık eder.

Birinci Başkanla belli kurulda onun yerini tutacak olan Birinci Başkanvekilinin bulunmaması halinde, diğer birinci başkanvekili, onun da bulunmaması halinde o toplantıya katılmış olan daire başkanlarından en kıdemlisi başkanlık görevini yapar.

İcra ve İflas Kanunundaki ceza hükümlerinin uygulanmasına ilişkin daire kararlarının Ceza Genel Kurulunda incelenmesi sırasında ilgili dairenin başkan ve en az bir üyesi de Ceza Genel Kuruluna katılır.

(Mülga onuncu fıkra: 2/1/2017-KHK-680/2 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7072/1 md.)

Yargıtay Büyük Genel Kurulu:

Madde 8 – Yargıtay Büyük Genel Kurulu; Birinci Başkan, birinci başkanvekilleri, daire başkanları, üyeler ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcivekilinden oluşur.

Yargıtay Büyük Genel Kurulu, dairelerden her birinin mevcudu beş itibar edilerek toplamının en az üçte ikisi ile toplanır. Şu kadar ki, Ceza Genel Kuruluna katılması zorunlu üye sayısının üçte ikisi kadar ceza dairesi üyesi ile hukuk ve ceza daireleri başkanlarının en az yarısından fazlasının toplantıda hazır bulunması şarttır.

Başkanlar yeter sayısı, diğer başkanlarla doldurulmak mümkün oldukça en kıdemli üye ile doldurulamaz.

Başkanlar Kurulları:

Madde 9 – Yargıtayda;

1. Birinci Başkan ile birinci başkanvekillerinden ve daire başkanlarından oluşan Başkanlar Kurulu.

(1) 1/7/2016 tarihli ve 6723 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu maddenin ikinci fıkrada yer alan “beş” ibaresi “üç”, “beşten” ibaresi “üçten”, “daire sayısının en az iki katı” ibaresi “her daireden en az bir” şeklinde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasında yer alan “ve başkanlarının katıldığı dairelerden bir, katılmadığı dairelerden iki üyenin” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

2. Birinci Başkan ile hukuk dairelerinden seçilen Birinci Başkanvekili ve hukuk daireleri başkanlarından oluşan Hukuk Daireleri Başkanları Kurulu,

3. Birinci Başkan ile ceza dairelerinden seçilen Birinci Başkanvekili ve ceza daireleri başkanlarından oluşan Ceza Daireleri Başkanlar Kurulu,
Bulunur.

Birinci Başkanın bulunmadığı hallerde Başkanlar Kurulunun başkanlık görevi, birinci başkanvekillерinden kıdemlisi, bulunmaması halinde diğer başkanvekili, onun da bulunmaması halinde ise kurula katılan daire başkanlarından kıdemli olanı tarafından yerine getirilir.

Hukuk ve Ceza daireleri Başkanlar Kurullarında Birinci Başkanın bulunmadığı hallerde; Hukuk Daireleri Başkanlar Kuruluna hukuk dairelerinden seçilen Birinci Başkanvekili; Ceza Daireleri Başkanlar Kuruluna ceza dairelerinden seçilen Birinci Başkanvekili başkanlık yapar. İlgili birinci başkanvekilinin bulunmaması halinde diğer başkanvekili, onun da bulunmaması halinde en kıdemli daire başkanı başkanlık görevini yerine getirir.

Başkanlar kendileriyle ilgili konuların görüşülmesinde, Başkanlar Kuruluna katılamazlar.

Daire başkanlarının özürleri halinde, dairenin kıdemli üyesi, Başkanlar Kurulu ile Hukuk ve Ceza Başkanlar Kuruluna katılırlar.

Birinci Başkanlık Kurulu: (1)

Madde 10 – Birinci Başkanlık Kurulu; Yargıtay Birinci Başkanının başkanlığında altısı daire başkanı, altısı Yargıtay üyesi olmak üzere on iki asıl ve dördü daire başkanı ve dördü Yargıtay üyesi olmak üzere sekiz yedek üyeden oluşur.

Yüksek Disiplin Kurulu:

Madde 11 – Yüksek Disiplin Kurulu; Yargıtay Birinci Başkanı, birinci başkanvekillерinden kıdemli olanı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ile altı hukuk ve üç ceza dairesi başkanları ve başkanlarının katılmadığı dairelerin beş üyesinden oluşur.

Yüksek Disiplin Kurulunda ayrıca, Kurula asıl üye olarak katılmayan daire başkanları ile bunların dışındaki dairelerin birer üyesi yedek üye olarak bulunur.

Yönetim Kurulu:

Madde 12 – Yönetim Kurulu; Yargıtay Birinci Başkanı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Genel Sekreter ile Başkanlar Kurulu tarafından iki yıl için seçilen bir asıl ve bir yedek daire başkanı, üç asıl ve iki yedek Yargıtay üyesinden oluşur.

İKİNCİ BÖLÜM

Yargıtay Daire ve Kurullarının Görevleri

Yargıtayın görevleri:

Madde 13 – Yargıtayın görevleri şunlardır:

1. Adliye mahkemelerince verilen ve kanunun başka bir adli yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümleri ilk ve son merci olarak inceleyip karara bağlamak,

2. Yargıtay Başkan ve üyeleri ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcivekili ve özel kanunlarında belirtilen kimseler aleyhindeki görevden doğan tazminat davalarına ve bunların kişisel suçlarına ait ceza davalarına ve kanunlarda gösterilen diğer davalara ilk ve son derece mahkemesi olarak bakmak,

3. Kanunlarla verilen diğer işleri görmek.

(1) 18/6/2014 tarihli ve 6545 sayılı Kanunun 30 uncu maddesiyle, bu maddede yer alan yer alan “dördü” ibareleri “altısı”, “sekiz” ibaresi “on iki”, “ikisi” ibareleri “dördü” ve “dört” ibaresi “sekiz” şeklinde değiştirilmiştir.

Dairelerin görevleri:

Madde 14 –(Değişik: 9/2/2011-6110/8 md.)

(Ek cümle: 18/6/2014-6545/31 md.; Mülga birinci cümle: 2/12/2014-6572/22 md.) (...) Hukuk daireleri ile ceza daireleri kendi aralarında işbölümü esasına göre çalışır. Özel kanunlarda başkaca hüküm bulunmadığı takdirde, dairelerin (...) ⁽²⁾ aralarındaki işbölümü karar tasarısı aşağıdaki esaslar uyarınca, Başkanlar Kurulu tarafından hazırlanır. Hazırlanan (...) ⁽¹⁾ karar tasarısı, toplantı tarihinden yedi gün önce ilân edilmek kaydıyla Büyük Genel Kurulun onayına sunulur. Büyük Genel Kurul, (...) ⁽¹⁾ karar tasarısını aynen onaylayabileceği gibi üye tam sayısının en az onda birinin teklifi üzerine değiştirerek de onaylayabilir. Bu iş için toplanan Yargıtay Büyük Genel Kuruluna Birinci Başkan, birinci başkanvekilleri, daire başkanları, üyeler ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcivekili katılabilir. Toplantı yeter sayısı üye tam sayısının salt çoğunluğu, karar yeter sayısı ise katılanların salt çoğunluğudur. Oylarda eşitlik hâlinde Başkanın bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılır. ⁽¹⁾⁽²⁾

Hukuk dairelerinde:

a) **(Değişik: 18/6/2014-6545/31 md.)** Daireler arasındaki iş bölümünün belirlenmesinde mahkeme kararındaki nitelendirme de gözetilerek, temyiz kapsamı esas alınır.

b) Bir davadaki uyuşmazlık konusu, taraflar arasındaki hukukî ilişkinin aslına değil de bu ilişkiden doğan diğer isteklerle ilgili ise temyiz incelemesi asıl hukukî ilişkiye ait hüküm ve kararları incelemekle görevli dairece yapılır.

c) Bir davada birden fazla hukuk dairesinin görevine giren uyuşmazlık söz konusu ise temyiz incelemesi uyuşmazlığı doğuran asıl hukukî ilişkiye ait hüküm ve kararları inceleyen dairece yapılır.

d) Bir davada uyuşmazlık konusu hukukî ilişki birden fazla dairenin görev alanına giren karma sözleşmeye yahut birden ziyade sözleşme türüne ayrı ayrı dayanıyorsa temyiz incelemesi bunlardan 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanunundaki özel sözleşme türüne ilişkin davalara ait hüküm ve kararları incelemekle görevli dairece yapılır.

e) Bir sözleşme ile ilgili alacak ve tazminat davalarının temyiz incelemesini yapmakla görevli daire, bu sözleşme türüne ilişkin tespit davalarının temyiz incelemesini de yapmakla görevlidir.

f) Bir dava dosyasının incelenerek eksikliklerinin giderilmesinden sonra geri çevrilmesi için mahalline gönderilmesi veya duruşmasının olması o dosyanın görevli daireye gönderilmesine engel teşkil etmez.

g) Özel kanunlardan doğan ve ayın davası açılması imkânı bulunmayan durumlarda açılan tazminat davaları ile 18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 186 ncı maddesi hükümünden yararlanılmak suretiyle tazminata dönüştürülen davalara ilişkin olarak verilen hüküm ve kararların temyiz incelemesi ayın uyuşmazlığını inceleyecek dairece yapılır.

h) İşbölümünde hukuk dairelerinden herhangi birinin görevinde olduğu belirlenmemiş davalara bakmak üzere bir daire görevlendirilir.

Ceza dairelerinde:

a) **(Değişik: 18/6/2014-6545/31 md.)** Daireler arasındaki iş bölümünün belirlenmesinde mahkeme kararındaki nitelendirme, mahkûmiyet dışındaki kararlarda ise iddianamede veya iddianame yerine geçen belgedeki nitelendirme esas alınır.

b) Çeşitli suçlara ait davalarda, suçların en ağırını incelemeye yetkili olan daire görevlidir.

(1) 18/6/2014 tarihli ve 6545 sayılı Kanunun 31 inci maddesiyle, bu fıkrafta yer alan “arasındaki” ibaresi “hukuk veya ceza dairesi olarak belirlenmesi ile aralarındaki” şeklinde ve “üçte” ibaresi “onda” şeklinde değiştirilmiş; mevcut birinci fıkrasının üçüncü ve dördüncü cümlelerinde yer alan “işbölümü” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

(2) 2/12/2014 tarihli ve 6572 sayılı Kanunun 22 ncı maddesiyle, bu fıkrafta yer alan “hukuk veya ceza dairesi olarak belirlenmesi ile” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

c) Temyiz davasına bakmakla görevli olan daire, Yargıtayın ilk derece mahkemesi olarak bakmakla görevli olduğu davalar ile olağanüstü kanun yollarına ilişkin davalara bakmakla da görevlidir.

d) Hüküm veren dairenin, Ceza Genel Kurulu kararına uymayarak kendi kararında direnmesi hâlinde Ceza Genel Kurulunca verilecek ikinci karar kesin olup, ilgili dairece uyulması zorunludur.

e) İşbölümünde ceza dairelerinden herhangi birinin görevinde olduğu belirlenmemiş davalara bakmak üzere bir daire görevlendirilir.

f) (Ek: 2/1/2017-KHK-680/3 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7072/2 md.) Yargıtayın ilk derece mahkemesi olarak bakmakla görevli olduğu davalarda, iş yoğunluğunun zorunlu kılması halinde Birinci Başkanlık Kurulu bir veya birden fazla daireyi sadece bu işlere bakmak amacıyla görevlendirebilir. Bu durumda, görevlendirilen dairenin bakmakta olduğu işler, bir sonraki takvim yılı beklenmeksizin Birinci Başkanlık Kurulu tarafından başka dairelere verilebilir.

Dairelerden birinin yıl içinde gelen işleri normal çalışma ile karşılanamayacak oranda artmış ve daireler arasında iş bakımından bir dengesizlik meydana gelmiş ise takvim yılı başında birinci fıkrada belirlenen usule göre bir kısım işler başka daireye verilebilir.

Bu madde uyarınca alınan kararlar Resmî Gazetede yayımlanır ve yayımı izleyen ay başından itibaren uygulanır.

Hukuk ve Ceza Genel Kurullarının görevleri:

Madde 15 – Hukuk ve Ceza Genel Kurullarının görevleri şunlardır:

1. Yargıtay dairelerinin bozma kararlarına karşı mahkemelerce verilen direnme kararlarını inceleyerek karar vermek,

2. a) (Ek: 26/9/2004-5235/51 md.; Mülga: 20/11/2017-KHK-696/46 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/41 md.)

b) Hukuk daireleri arasında veya ceza daireleri arasında içtihat uyumsuzlukları bulunursa,

c) Yargıtay dairelerinden biri; yerleşmiş içtihadından dönmek isterse, benzer olaylarda birbirine uymayan kararlar vermiş bulunursa,

Bunları içtihatların birleştirilmesi yoluyla kesin olarak karara bağlamak,⁽¹⁾

3. (Değişik: 2/1/2017-KHK-680/4 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7072/3 md.) İlk derece mahkemesi olarak ilgili dairelerce verilen hükümlerin temyiz yoluyla incelemesini yapmak,

4. Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Hukuk ve Ceza Genel Kurullarına katılmak zorunda olan Başkan ve üyelerin belirlenmesine ilişkin esaslar, görüşmelerin gündemi, yönetimi, çalışma gün ve saatleri, oylama ve karar, ön sorun ve öncelikle karara bağlanacak hususlar, kararın çıkmış sayılması, kanun hükümleri çerçevesinde Yargıtay İç Yönetmeliği ile düzenlenir.

Yargıtay Büyük Genel Kurulunun görevleri:

Madde 16 – Yargıtay Büyük Genel Kurulunun görevleri şunlardır:

1. Birinci Başkanı, birinci başkanvekillerini, daire başkanlarını ve bu Kanunda gösterilen kurulların üyelerini seçmek,

2. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcivekili adaylarını belirlemek,

(1) 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Kanununun 51 inci maddesiyle 1/4/2005 tarihinden geçerli olmak üzere (2) numaralı bende (a) bendi eklenmiş ve mevcut (a) ve (b) bentleri (b) ve (c) bentleri olarak teselsül ettirilmiştir.